

Felelos szerkesztő:  
**MURÁNYI JÓZSEF.**  
Szerkesztőség:  
Kassa, Kossuth-utca 16.  
Telefon: 150.  
Megjelenik minden nap  
délután 5 órakor.  
Egyes szám **2** krajcár.  
(4 fillér.)  
Kéziratot nem ad vissza  
a szerkesztőség.

# NAPLÓ

**KASSA, VASÁRNAP, 1908. FEBRUÁR 2.**

**NEGYEDIK ÉVFOLYAM. — 27. SZÁM.**

Előfizetési árak:  
Kassán:  
Egész évre . . . 14.— K  
Fel évre . . . 7.— „  
Negyed évre . . . 3.50 „  
Egy órára . . . 1.20 „  
Vidéken:  
Egész évre . . . 20.—  
Kiadóhivatal:  
Kassa, Kossuth-utca 16.  
Telefon: 150.  
Hirdetések petit sor szá-  
mitással díjszabás szerint

## Tanulságok.

Kassa, febr. 1.

A vén Európa fölényes mosolygással szokott a Kelő nap országának sárgabőrű és ferdeszemű gyermekeiről beszélni. Kedvesnek és naivnak nézte a fürgemozgású kis japánokat, akik olyan mulatságos buzgalommal igyekeznek nyomába érni a művelt, vén Európa kulturájának, mely felségesen komor léptekkel halad évezredek útján. És jött egy hosszú élet-halálharc, melyben Európa rettegett réme mérte össze erejét az igyekvő tanítvánnyal és a szörnyű tusában csodás dolgok estek meg, amelyekből elámult a vén tanítómester és földreterült a félelmetes ellenség.

A harc dühörgő lármája elnémította a gunyolódást és megfagyasztotta a fölényes mosolygást. A tanítványt pedig tanítómesterré avatta, a kinek eszméit és ötleteit, ismereteit és tudását, mohó tudnivágyással lesi — lopja most a fölülmult vén Európa.

Ez a klasszikus eset jut az ember eszébe, ha olvassa azt nagyarányu mozgalmat, melyet a fővárosi orvosok és a királyi ügyészek indítottak meg, hogy kivívják a rettegett ellenségtől a halálosan lassu bürokratizmusból helyzetük javítását. Voltaképen nem is a dolgok mélyére nyúlunk, midőn azt mondjuk, hogy e mozgalmak a bürokrata lassuság ellen irányulnak, mert hiszen sokkal jelentékenyebb és távolabb fekvő gazdasági okok hatása érzik itt, hanem mi sem akarunk más nevet adni a dolgoknak, mint a mozgolódó orvosok és ügyészek. Ők ide címezték törekvéseiket, nyilvánvaló óvatosságból, amit egyébként diplomáciának is lehet mondani. Miért? Mert elakarják kerülni annak a látszatát, hogy mozgalmukkal az osztályharc álláspontjára helyezkedtek, sőt tovább is menve, a legélesebb és legradikálisabb fegyverhez nyultak: a sztrájkhoz.

Pedig ezt sem szavakkal, sem még olyan diplomatikus elkeresztelésekkel nem lehet eltítkolni. Nem lehet, de nem is kell. Álszemérem és haladásellenes dolog volna restelkedni amiatt, hogy a középosztály helyesnek és jogosnak ismeri el a munkásosztály által oly eredményesen használt, egyöntetű szervezetséget, — mint sokszor kipróbált és bevált harci taktikát. — Ez a sokat

ócsárolt és kigunyolt fegyver most a középosztálynak is keresett eszköze lett és itt sem vall csufot.

A munkásosztály mohó szorgalommal látott hozzá a természettudományos világgfelfogás új eredményeinek gyakorlati alkalmazásához és fáradhatatlanul tanitgatta azt a nehéz mesterséget, melynek a gyümölcse a türethetőbb gazdasági helyzet, amihez viszont ismét csak szakadatlan és megalkuvást nem ismerő küzdelem árán tud eljutni. Ebbeli igyekezetét és erre irányuló, gyakran vergődő, de mégis eredményes küzdelmét gunyosan, sőt — valljuk be — rosszakarattal szemlélte a maga útján tétova lassusággal haladó középosztály.

Csak hogy az eredmények elől nincs kitérés.

Az előítéletekkel eltelt és elfogult középosztály ime belátta, hogy nem becstelenség az igaz ügy védelmében harcolni és nem kevésbé becstületes, sőt egyedül okos dolog a harcban a legmesszebb hordó fegyvereket alkalmazni. Ez a fegyver a szervezetség, a szolidárisan egyöntetű fellépés, mely rést bír ütni a szemben álló tábor zárt falanszán és utat enged a minden oldalról szorongatott, rossz sorban élő középosztálynak a jobb megélhetés, a boldogulás felé.

A tropikus égőnek van egy pálma fajtája, melynek a törzséből is gyökerek nyulnak ki, hogy felszívják a levegőben uszó vizpárákat, mint-hogy a homokos talaj nem nyújt mindég elegendő táplálékot a sudár növénynek. Ezt a sajátját a természetes kiválasztás tette örökletessé e pálmafajnál, mely szomjan pusztult volna, ha szert nem tesz levegőgyökereire.

Nos a középosztály is olyan sivár körülmények között tengődik most, hogy attól függ az élete, vajjon képes-e törzséből ilyen szükséggyökereket sarjasztani, melyek új erőforrásokat nyitnak meg számára. Ha nem képes belepustul a hét sovány esztendő böjtjébe, ha pedig nekilát és az egyöntetű szervezkedés éltető gyökereit megeresztli, — továbbra is büszkén, bontogathatja sudár termétén a kultura üde lombkoronáját.

— Jóváhagyott alapszabályok. A nagyidai polgári kör alapszabályait a belügyminiszter jóváhagyta.

## A stájerolás titkaiból.

Basáskodó háziurak.

Mindent a lakó fizessen!

A kassai lakás viszonyok nyomorusága talán páratlan az egész országban. Nincs házbér negyed, hogy a háziurak nagyrésze valami újabb fortélylyal ne stájerolná a lakást. Nemrégiben a vízvezeték- és csatornázás adott jogcímet arra, hogy az egész vonalon 15—20 százalékos lakbér emelést csináljanak.

A szerencsétlen lakók mit tehettek egyebet, beletörődtek a stájerolásba. Beletörődtek azzal a jámbor megnyugvással, hogy egy ideig békén lakhatnak. Most aztán újra itt a házbérnegyedes február s vele együtt bekopogtatott az újabb lakbér emelés.

Jogcímet, ürügyet most is találtak. A nevezetesebb stájerolások közül elmondunk egyet. Egy külvárosi nagyobb ház tulajdonosa, miután nemrégiben emelte a házbérekét, a következőket eszelte ki: Kivetett minden lakóra havi egy korona házmester díjat. Ezért azonban nem jár kapukulcs; a ki kapuzás után tér haza, továbbra is úgy fizeti a 10 és 20 filléreket, mint eddig fizette. De még ez sem elég. A háziur biztos akar lenni dolgában, no meg kereset-hez akarja juttatni egyik ügyvéd lakóját, hát kiadta az ordret, hogy az ügyvéd előtt kötelezvényt kell aláírni, mely szerint a lakók elfogadják és fizetik a havi egy korona házmester díjat. A józan ész szerint ebben az esetben a háziur kötelessége az ügyvédi munkát megfizetni. A józan ész és a stájerolás azonban nem jár együtt. Most tessék csodálkozni. Az ügyvédi díjat, fejenként két koronát is a lakóknak kellene fizetni. De hát nem fizetik. Sem az ügyvédet, sem a házmester díjat — mire példa nincs — és ezért a háziur sorba felmondott az összes lakóknak.

A lakók tehát, költözököhetnek május elsején, vagy pedig fizetik a minden jog- és méltányosság nélkül rájuk rótt díjakat.

Ez csak egyik kirívó példája a stájerolásnak. Hatalmas bokrétát lehetne ebből összeszedni, ha valamennyi adat rendelkezésünkre állana. Így csak a panaszokat ismerjük s azt tudjuk, hogy a háziurak basáskodása valóban már megérett a nyilvános kipellengézésre. Szívesen közlünk minden igaz adatot! Talán így is védekezhetünk — mi szegény lakók!

## Elfogták a templomrablót.

Egy nap alatt öt betörés.

Kassa — Debreczen — Nyiregyháza.

Még emlékeznek olvasóink a „Napló” híradásaira, amelyekben öt-hat héttel ezelőtt a Kassán történt templomrablásról és perselyfosztogatásról számoltunk be. A kassai rendőrség annak idején hasztalanul kutatott

az ismeretlen rabló után, de nem tudott nyomára akadni. Nemsokára Sátoraljaujhelyből érkezett meg a hír, hogy ott hasonló templomrablások történtek. A rendőrség szoros kapcsolatot látott a kassai és Sátoraljaujhelyi betörések között és ezen az alapon országsszerte megindult a nyomozás, amely Debreczenben eredményre vezetett és itt a hírhedt templomrablót elfogták.

A betörőről, aki debreczeni elfogatásakor *Brykczynski* Franciszoknak mondotta magát, alig néhány nap után kiderült, hogy ő voltaképpen *Michna* János, akit Lengyelországban egy sereg betörés elkövetése miatt 13 évi börtönbüntetést kapott, de négy évi rabság után onnan megszökött.

#### A templomrabló szökése.

Brykczynski-Michna egy hónapig ült Debreczenben az ügyészség fogházában és innen is megszökött.

Valahogy, hogy milyen körülmények között senki sem tudja, eljutott Nyiregyházára. Nyiregyházán rövid 24 óra alatt feltört három templomot és két magánlakást. Tetten nem érték, az állomáson fogták el éppen akkor, amikor el akart utazni.

Olvasóinknak az eset újabb részleteiről a következőkben számolunk be:

Brykczynski Franciszok péntekről szombatra virradólag megszökött a debreczeni ügyészség fogházából. Egy évi börtönbüntetéséből, amelyet a katolikus templom Szent Antal perselyének feltöréséért szabtak rá, — minősze egy hónapot töltött ki. Szombaton éjjel kiszélesítette a börtön cellájának ablakát s megszökött.

Szökése után azonnal megindult ellene a nyomozás, de eredménytelenül. A rendőrség körözölevelet adott ki ellene s elfogatása végett táviratban kereste meg a szomszédos hatóságokat.

Elment a köröző távirat Nyiregyházára is. Keresték a betörőt ott is szombaton, vasárnap, de nem akadtak rá. Hétfőn reggel aztán nagy meglepetésben volt részük a nyiregyháziaknak.

A reggeli harangozást akarta elvégezni a nyiregyházi róm. kath. templom harangozója. Mikor a templom ajtaját ki akarta nyitni, rémülve látta, hogy az fel van feszítve. Rémülete még nagyobb lett, amikor észrevette, hogy a perselyek feltörve, kiüritvék.

Szaladt azonnal a rendőrségre, jelentést tenni a betörésről. S akkor csodálkozott csak igazán el, amikor ott találta két harangozó társát, a görög katolikus és az ágostai evangélikus templomok egyházfiit. A két utóbbi ugyanis szintén azért volt a rendőrségen, hogy bejelentsek, miszerint az ő templomaikat is kirabolták.

A rendőrségnél egy-kettőre tisztában voltak azzal, hogy a templomi betöréseket csakis a debreceni szökött fegyenc, *Brykczynski-Michna* követte el. S alig tették meg elfogatása végett minden intézkedést, újra panaszok jöttek a rendőrségre.

Két uriember jelentette most már, hogy lakásukat feltörték s onnan készpénzt, ruhámentüeket loptak.

#### A betörőt elfogják.

Megindult hát a nyomozás. Keresték a betörőt mindenhol, de sokáig eredménytelenül. Keresték a nyilvános helyeken, korcsmában, az utcákon, de sehol sem leltek rá.

Figyelték az állomást is, hogy vajjon nem-e vonaton akar-e a betörő tovább utazni? 11 órakor, a Miskolc felé induló vonatot várta egy ember. Izgatottan járt föl s alá, folyton az órát nézve. Viselkedése föltűnt a szolgálatban levő rendőrnek s megszólította:

— Hova utazik atyafi?

S az atyafi nem tudott a kérdésre felelni. Nem értette meg. A rendőrnek

eszébe jutott, hogy a debreceni szökött fegyenc kukkot sem beszél magyarul. — Azonnal igazolásra szólította fel s mikor a pasasnak akart eredni, nyakon csipte s bevitte a központra.

A rendőrségen vallatásra fogták, megmotozták. A vallatás, a megmotozás után minden kétségel kizárólag megállapította a rendőrség, hogy ő *Brykczynski-Michna* s hogy ugyancsak ő követte el mind az öt nyiregyházi betörést.

#### A betörő sorsa.

Brykczynskyt Nyiregyházáról átkísérték Debreczenbe. Itt megállapították személyazonosságát. A betörőt a Nyiregyházán elkövetett betörésért bíróság elé állítják. Debreczenben a szökésért is kap néhány hónapot, amit hátra levő büntetésével együtt kell elszenvednie. Aztán Lembergől is megszökött volt, hátra hagyva 9 évi fogházbüntetést. Ha itt megszenvedte minden bünet kiadják a lengbergi hatóságnak.

Brykczynskyt gyanúsítják a tokaji templom perzseléinek kifosztásával, amiről azonban a betörő tudni nem akar.

## Egy pofon miatt öngyilkos.

### Halálba menekült diák.

#### Apja fegyverével agyonlőtte magát.

Alig öt napja, hogy hirt adtunk egy exaltált lelkületű fiatal diák öngyilkosságáról, kinek halála mély gyászba borította megtört szüleit s most újból ehhez hasonló megrendítő katasztrófa ért egy kassai uri családot. Tegnap késő délután *Szmik* Gábor, kir. erdőmester, 15 éves *Gusztáv* nevű fia, édesapja fegyverével szétlocsantotta agyvelejét, agyonlőtte magát. A végzetes elhatározás előzményeiről sok mindent beszélnek, hogy mi felel meg a valóságnak azt a további vizsgálat van hivatva pontosan kideríteni. Annyi tény, hogy a halálba menekült fiu igen önértékes gondolkodású gyerek volt, akit valószínűleg mélyen elkeserített az iskolában ért nyilvános megfenyítés.

Az eset részleteiről a következőket jelentjük:

*Szmik* Gusztáv, a kassai áll. polgári iskola IV-ik osztályának tanulója volt. Tegnap osztották ki az előhaladást tanúsító bizonyítványokat s ebben *Szmik* Gusztáv a földrajzból elégtelen osztályzatot kapott. A fiut annyira bántotta a dolog, hogy osztályfőnöke *Molnár* Vince tanár jelenlétében a bizonyítványt szétszakította s arra rátaposott. Az osztályfőnök tanár, erre a diákot ismétellen arculütötte.

A fiatal fiu mélyen elkeseredve sietett haza édesapjának Szent László-utcai lakására s utközben azt mondotta diáktársainak, hogy agyonlővi magát. Hazajövet, a délutáni órákban csak egy irnok volt édesapja irodájában. *Szmik* Gusztáv leakasztotta apjának vadászfegyverét a falról. Az irnok megkérdezte:

— Urfi, mit akar a fegyverrel?

— Megnézem — felelt a fiu, — hogy ki van-e tisztítva.

És ezzel kiment a szobából. Rövid idő elteltével a lakás egy félreeső helyén lövés dördült el. Mikor a házbeliék odarohantak, ott találták a fiut állott koponyával — holtan. A vadászfegyver csövét az elkeseredett gyerek fejéhez szorította, mire a hatalmas löveg felső koponyáját teljesen lekapta s agyvelejét is kilocsantotta. A fiu édesapja nem volt otthon a végzetes tett elkövetése idején, csak mélyen megrendült édesanyja. Az öngyilkossághoz a rendőrség részéről *Mihalik* Béla tb. főkapitány, ügyeletes

rendőrtiszt érkezett a hatósági orvossal, de már csak a beállott halált tudta konstataálni. Az öngyilkos diák osztálytársai közül többen azt mondják, hogy az önértékes *Szmik* Gusztávot a tanárjától kapott arculütés keserítette el. És ezért menekült volna a halálba.

A mélyen sujtott szülők valószínűleg a vizsgálat elrendelését fogják kérni ez ügyben.

## TÁVIRAT — TELEFON.

### A képviselőház ülése.

Budapest, febr. 1.

A képviselőház mai ülését *Jusih* Gyula elnök délelőtt 10 órakor nyitotta meg. Az erdélyi birtokrendezésről szóló javaslatot harmadszori olvasásban elfogadták. Ezután a birói és ügyészi szervezet módosítása került napirendre, ezeknél *Bródy* Ernő és *Szász* József szólaltak. Letárgyalták még a fejadó eltörléséről szóló javaslatot. Az ülés végén *Pap-Csicsó* István interpellált.

#### Miniszterek utja.

Budapest, febr. 1.

*Wekerle* Sándor miniszterelnök és *Jekelfalussy* Lajos honvédelmi miniszter ma reggel Bécsből visszaérkeztek Budapestre.

#### Megüresedett mandátum.

Budapest, febr. 1.

A képviselőház mai ülésén *Jusih* Gyula bejelentette, hogy *Désy* Zoltán pénzügyi államtitkár lemondott geryneszegi mandátumáról.

#### Az új csanádi püspök.

Budapest, febr. 1.

*Csernoch* János, az új csanádi püspök hétfőn teszi le a király előtt az esküt, majd nyomban átveszi egyházmegyéje vezetését.

## UJDONSAGOK.

### Őal a hadnagy urról.

\*

Most már bizonyos, hogy a katonatisztek fizetését ma-holnap emelik.

A hadnagy ur, a fess, a délceg,  
A kedves hadnagy ur,  
Oly szentimentális manapság,  
Mint egy bus troubadour.  
S ennek okát a reglement-ben  
Soha föl nem leled;  
Az ok, mely bussá teszi őt ma,  
Bizalmas szerfelett,  
S diszkrétebb nem lehet.

A hadnagy ur a fess, a délceg.  
A bájos hadnagy ur,  
Pénzért sóvárog éjjel, nappal,  
És irgalmatlanul.  
Mert haj az élet, ez az élet  
Pénnélkül mit sem ér;  
Hisz oly sokat tud befogadni,  
Egy kis női tenyér; —  
Oly sok mi belefér.

Mit ér ha fess, mit ér, ha délceg  
A hadnagy ur s csinos,  
A pénzből annyi jut csak neki,

Hogy él — a kantinos.  
A szerelmre nem telik már,  
És más egyőbre sem,  
Mióta mindennek az ára  
Felszökött sebesen,  
Rémitő sebesen.

Am ki bő közel fölruhazza  
A mezők lilomát,  
A fess, a délceg hadnagy urnak  
Az a szívőbe lát.  
A gázsit emelik maholnap,  
Jöhet a szerelem;  
S a hadnagy ur ha ugy akarja,  
Szerethet szüntelen,  
Nappal és éjjelen . . .

Pagát.

— **Kinevezés.** A kassai megyés püspök Hoffmann Arnold theologiai tanár lemondása folytán a Szent Orsolya-rendiek külső és belső elemi, valamint polgári leányiskolájának igazgatójává Holló Ferenc intézeti hitoktatót nevezte ki.

— **Uj tollnok.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Auer Istvánt, a kassai tankerületi főigazgatóságához tollnokká kinevezte.

— **Gáspár Ferenc felolvasása.** A híres utazó, Gáspár Ferenc ma délután 6 órakor felolvasást tart a Kazinczy-kör által rendezett felolvasó ciklus keretében, a vármegyeház nagytermében.

— **Vigjáték bemutató** — a társadalmi zsuron. A holnap, vasárnap délután 5 órakor tartandó társadalmi zsurnak kiváló érdekességet kölcsönöz, hogy kassai jeles műkedvelők előadják Varga Kálmán gazdasági akadémiai tanár „Divatosan” című egy felvonásos vigjátékát. A szellemes, ügyes meséjű kedves vigjáték nyomtatásban már megjelent, ötletes cselekményét azonban most lesz alkalmunk először nyilvános előadásban élvezhetni. Ez a premier természetesen nagyban fokozza a holnapi zsúr iránt az érdeklődést előre láthatólag a Schalkház díszterme zsufolásig megtelik közönséggel. A társadalmi zsurok rendezősege élén Szalay Lászlóné urnő áll, aki előkelő egyéniségével és szeretetre méltó buzgalomával egyre nagyobb jelentőségre emeli ezt a kedves és a jótékonyágnak szentelt intézményt.

— **Vitaestély a jogakadémián.** A kassai Jogász Egyesület február hó 12, 19 és 26 án vita estélyeket rendez, amelyen a tulajdonról fognak vitatkozni. A tárgy előadói Meczner Tibor, Peták Endre és Rédeky László.

— **Négy alkalmi beszéd.** Ezen a címen foglalta össze dr. Blanár Béla törvényhatósági bizottsági tag, a kassai honvédszobor leleplezésekor, a kassai egyházmegye 100 éves jubileuma alkalmával, továbbá a Kazinczy-kör 1905. évi március 15-iki ünnepélyén és a Blázy Kálmán ravatala előtt elmondott beszédeit. Erdemes volt a négy alkalmi beszédet külön füzetben megörökíteni. A magvas, okos, szárnyaló stílusú beszédek olvasása közben megelevenül lelki szemünk előtt az az alkalom, melynek ötletéből a kiváló szónok beszédei megszülettek. Szónoki lendület, ujszerű költői képek, a nyelvnek művészi fordulatai lengik át Blanár Béla szónoki műveit, melyeknek olvasása az értékes alkotások szerzte gyönyörűséggel jár.

— **Gyilkos anya.** Takács János néhány évvel ezelőtt kivándorolt Amerikába Abaujszántórról és fiatal feleségét itthon hagyta. Az asszony csakhamar megvigasztalódott. De nagyon szégyelte mikor a titkos szeretkezés következményei mutatkoztak. Palástolta is állapotát amennyire csak lehetett. E hó 4 én egy egészséges fiu gyermeket szült és még azon éjszaka meg is fojtotta magzatát, félretolta az ágyát és alatta egy méter mély gödröt ásott, ahova a gyermeket eltemette. S mintha semmi sem történt volna nyugodtan lefeküdt és aludt azután is minden éjjel gyermekének sirja felett. Egy névtelen levél útján meg-

tudta ezt a csendőrség és e hó 30-án házkutatást tartott. Csakhamar megtalálták a frissen felhányt földet és a hullát kiásták. Az asszony eleintén tagadni próbált, de aztán mindent bevallott. Átadták a járásbíró-ságnak.

— **Agyonvert munkás.** Balogh János, a Pollák-féle terményraktárban napszámra dolgozott. Tegnap, amint reggelizni ment, megleste Neftadi András és a feletti haragjában, hogy Balogh elütötte a munkától, ütni-venni kezdte. Segített a verésben Neftadi barátja is. Balogh Jánost a rendőr szabadította ki a dühöngő ember kezeiből. A verekedők az ügyeletes rendőrtiszt elé kerültek. Balogh már itt panaszkodott, hogy rosszul van. Hazamehet újra panaszkodott feleségének, közben már a feje megdagadt. Este 10 órára a szerencsétlen ember meghalt. — Holttestét felboncolják, mert a gyanu, hogy a kapott ütlegek belső vérzést idéztek elő s abban Balogh elpusztult. A Neftadi testvérek ellen a vizsgálat megindult.

— **Megölt az alkohol.** Delfinyi Mária mosónő szenvedélyes alkoholista volt. Hollóntca 7. számú lakásán, hol Piatko Zsófiával egy szállása volt, majd mindennap részegen jött haza. Tegnap is ittas állapotban feködött az ágyba s reggelre lakótársa halva találta. A megrogzott alkoholistát megölte a legkedvesebb szenvedélye — a pálinka. Hulláját a rendőrség kiszállította a köztemető halottas kamrájába.

— **A Kassai Zenekedvelők Dalegyletének nagyszabású hangversenye.** Ritka műélvezetben lesz része a kassai közönségnek február hó 11-én a Schalkház szálló nagy termében. A Kassai Zenekedvelők Dalegylete ugyanis e napon rendezi első nagyszabású hangversenyét, amely az előjelekből ítélve ritka műélvezetet fog nyújtani, mert a dalegylet kiváló hanganyaggal rendelkezik s mert ezuttal a műsor nem régi sablonos számokból lesz összeállítva, hanem nagy és igazán művészi darabokból, amelyeket a kassai közönségnek alig volt alkalma hallani. Így a többi között a dalegylet be fogja mutatni a finn egyetemi énekkar által oly nagy sikerrel előadott Selm Palmyren finn zeneszerző 2 csodaszép térfi ötösét, továbbá Lányi Ernő pályadijat nyert versenykarait. Lesz azonkívül egy vonós quartet és quintet s több énekszóló. Megemlítjük még, hogy ugyanezen alkalommal közreműködik Kreizler Frigyes tüzérkapitány neje és Thomka Olga urnő, akiknek művészi zongorajátéka mellett illeszkedik be a nagy hangverseny műsorába, amelyet legközelebb ezen terjedelmében fogunk közölni.

## Színház, művészet.

Heti műsor:

**Szombat:** Bérletszünetben 20 százalékkal felemelt helyárrakkal, az olasz operatársaság ötödik vendégfeltéptével Carmen. Nagy opera.

**Vasárnap:** Délután leszállított helyárrakkal A vig özvegy. Operette. Este 7 és fél órakor „A csöppség.” Énekes vigjáték 3 felvonásban.

**Hétfőn:** A helyettes, vigjáték,

**Kedden:** Február 4-én, bérletszünetben, (Páros.) 20%-al felemelt helyárrakkal. Az Olasz Opera Társaság hatodik előadása: A szevillai borbély. Vig opera 3 felv.

**Szerdán:** Február 5-én, bérletszünetben, (Páratlan) 20%-al felemelt helyárrakkal. Az Olasz Opera Társaság bucsu előadása: „Rigoletto.” Opera 4 felvonásban. Enrico Ercolani baritonista jutalomjátéka.

**Csütörtök:** A vetélytárs. Színmű 4 felvonásban.

**Pénteken:** A vetélytárs, másodsor.

**Szombaton:** Gretchen. Tréfa 3 felvonásban.

**Vasárnap:** Délután 3 órakor Náni. — Este a Makrancos hölgyek. (Lysistrata).

**Hétfőn:** Makrancos hölgyek.

**Kedden:** Makrancos hölgyek.

### Az ördög.

Molnár Ferenc világpolgárjogot nyert ragyogó szellemű vigjátéka vonzott tegnap este szépszámú közönséget. Az ismert együttes ezuttal is jól állotta meg a helyét. Rácz dr. kiválóan finom játékát jóleső tesszéssel fogadta a közönség. Nagy Sándor ujabban kultivált csendes beszéde pedig bő alkalmat nyújtott a találgatásra afelett, hogy voltaképp miket is adott a szerző az ő alakította festő szájába? Fái Flórá, Etsy Emiliát és Doktor Jánost külön is fel kell említenünk szép játékukért.

— **A jövő hét műsora.** Vasárnap délután a Vig özvegy operett kerül színre a címszerepben Kállai Lujzával. — Este Fényes Samu kitűnő darabját, a Csöppség című vigjátékot adják. A címszerepet Etsy Emilia játssza. A többi főbb szerepekben Komjáthy, Faragó, Magyar, Doktor, Hevesi Mariska és láthatók. — Hétfőn este William Buschnak szellemes és kacagtató cselekményű bohozata a Helyettes kerül színre. A főszerepet Etsy, Hevesi Mariska Szénásy és Nagy Sándor játsszák. Kedd este kerül színre a Szevillai borbély opera, az olasz társaság vendégjátékában. Az ujab változást a február 3-iki katowai ünnep idézte elő, mikor is háziezedünk zenekara el van foglalva s a színházban nem játszhat. — Szerdán bucsuzik az olasz társaság b Rigoletto operában, mely egyuttal Enrico Ercolani jutalomjátéka. — Csütörtökön premier lesz. Bemutatják a Vetélytárs című francia színműt, mely a budapesti Nemzeti Színházban igen nagy sikert aratott. — Pénteken az ujdonságot megismétlik, szombaton a Gretchen harmadik előadása, vasárnap pedig a Makrancos hölgyek (Lysistrata) operett premierjét tűzte ki a színház igazgatósága.

**Frezzi Mária — Aidáról.** Az Aida előadásáról írott kritikánkra az itt következő levelet kaptuk az olasz opera társaság tehetséges koloratura énekesnőjétől — Frezzi Mária asszonytól. A levél olaszul van írva és hű fordítása ez:

„Igen tisztelt Uram!

Nagyon köszönöm rólam írott igen szép cikkét, de engedje megjegyznem, hogy én „Aidát” egy erős influenzából eredő lázban énekeltem és így innen van az, hogy Ön hangomat nem találhatta elég erősnek. Mindazonáltal azzal a reménnyel kecsegtetem magam, hogy máskor kevésbbé szigorú lesz a kis Frezzivel szemben.

Fogadja tiszteletem kifejezését

Mária Lujza Frezzi.

Kassa, 1908. január 31.”

Közreadtuk a művésznő levelét, mert az igazság érdekében áll, ha nyilvánosságra hozzuk azt, amit kritikánkban nem állott módunkban konstatálni. Ha idejében tudtuk volna ezt a jelentős enyhítő körülményt, bizonyára nem alkalmaztuk volna azt az igazságos mértéket, mely így mindenesetre szigorúnak tetszik, hanem enyhében bíraltuk volna meg a művésznőt, aki egyébként bátran kiállja a „szigorú” bírálatot.

— **Magyar Otthon.** Elsőrangú penziót Családok, házaspárok és magános urak részére. Elegánsan berendezett különbejárta szobák. Rézágak, fürdők, lift. Olcsó árak. Főherceg Sándor-utca 30. sz.

## Május 1-re kiadó uri lakás,

mely áll 4 parkettás szoba, előszoba verandával, konyha (nem közös), kamara, 4 pince, kertlak 1 szobával, istálló, kocsiszin, sertés- és baromfi-ólak, 800 □-öles gyümölcsös-kert nemes faju alma, körte stb. fákkal. — Gázvilágítás.

## Esetleg február 1-re 2 szoba és konyha is kiadó

Széplaki-sor 15. szám alatt.


Védjegyként: RUDA ÉS BLOCHMANN

Mindent kapható.


FRANZIA COGNACGYÁR, PROMONTÉ.

CZUBA-DUROZIER & Cie.

Cognac



TÖRLEY



TALISMAN

A januárban előléptetett vagy a honvédséghez áthelyezett tartalékos tiszt urak FÉLARON szerezhetik be egyenruhájukat **LICHTIG LIPÓTNÁL** Kassa fő-utca 103. Közös egyenruhakat átcsereél honvédségi egyenruhákért.

Kiadó: Murányi József.



## BAUERNEBL ÉS FIA, KASSA

SÖRFŐZDE ÉS MALÁTAGYÁR.

Telefon: 78. KASSA Alapított 1857.



Termeli a legjobb minőségben a következő söröket:

**KIRALY SÖR** — **KORONA SÖR** — **SOTÉT BAJOR-SÖR**

Legujabb műszaki berendezéssel és mesterséges pincehűtéssel felszerelve.

Nagyobb küldemények saját jéggel hűtött sörszállító-kocsijainkban szállítanak. — A különböző minőségű sörök szállítása palackokban is történik.

Bővebb felvilágosítással, nemkülönben árjegyzékkel kívánatra a serfözde készséggel szolgál.

Royal nagyétteremben kizárólag e sörfözde söre méretik ki.

## HALTENBERGER BÉLA

ruhafestő-, vegytisztító és gőzmosógára

Telefon: 70. sz.

= Kassa. =

Telefon: 70. sz.

A fehérneműnek kilogrammonként való mosatása mindinkább kiterjed. Egy kísérlet útján meggyőződést szerezhet bárki ennek előnyeiről.

Egy kilogramm fehérnemű mosatási díja a mennyiség szerint  
**40, 45, 50 fillér.**

A fehérnemű mosott, szárított és mángorolt állapotban házhoz szállítatik. Chlor-mész alkalmazása ki van zárva. Bővebb felvilágosítás nyerhető: a gyári irodában (Szerecsen-utca 3. sz.) s az átvételi üzletekben (Kossuth Lajos-utca 3. sz., o o Fő-utca (Andrássy-palota), Deák Ferenc-utca 32. szám.) o o

Számos megbízást vár, teljes tisztelettel:

HALTENBERGER BÉLA.

## KASSAI NÉPBANK R. T.

Fő-utca 22. szám I. emelet (saját ház.)

foglalkozik bankszakmába vágó összes ügyletekkel. — Betéteket kamatoztat betétkönyvecskék ellenében és cheque-számlákkal

### legelőnyösebb feltételek

és visszafizetési módokat mellett. Váltókat, kisorsolt értékpapírokat leszámitol. Folyószámlahitel engedélyez fedezet alapján. Értékpapírokat, külföldi pénznemeket vesz és elad. Szelvényeket díjtalanul vált be. — Felvilágosítások készséggel adatnak.

## Kassai Jelzálogbank Részv. társaság

elad részletfizetésre

Pesti Hazai Első Takarékpénztár nyereménykötvényeket.

LEGKÖZELEBBI HUZÁS FEBRUÁR 5-ÉN.

Főnyeremény 300.000 korona.

36 havi részlet 4.40 K.

24 havi részlet 5.90 „

Nyomatott VITÉZ A. UT. KASSA.